

विजाभज,ऊसतोड कामगारांच्या मुलांच्या
आश्रमशाळेतील संवर्गनिहाय अनुशेष भरतीतील
अप्रशिक्षित शिक्षकांच्या नेमणुकीस मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्र.विभशा २००६/प्र.क्र.५१/मावक-६,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक १७ जून, २००६

- वाचा :-**(१) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग
क्रमांक विभशा-२०००/प्र.क्र.१३०/मावक-६, दिनांक १० ऑक्टोबर, २०००
- (२) संचालक, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग
कल्याण, पुणे यांचे पत्र क्र.विजाभज/आशा/अप्रशि-शिक्षक/१९३५/पत्राव्दारे प्रशिक्षण
मुदतवाढ/२००३, दि.३.६.२००३
- (३) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग क्रमांक सीव्हीपी-२०००/प्र.क्र.२२९/माशि -४,
दिनांक २५.३.२००३
- (४) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग
क्रमांक विभशा-२००३/प्र.क्र.१००/मावक-६, दिनांक ८ एप्रिल, २००४
- (५) संचालक, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग
कल्याण, पुणे यांचे पत्र क्र.विजाभज/आशा/अप्रशि-शिक्षक/२०५९/ प्रशिक्षण
मुदतवाढ/२००५-०६, दि.३०.७.२००५
- (६) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग,क्र.याचिका-२००५/प्र.क्र.१५५/का-११,
दि.१०.११.२००५
- (७) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग
क्रमांक विभशा-२००३/प्र.क्र.१००/मावक-६, दिनांक १५ जानेवारी, २००६

प्रस्तावना :-महाराष्ट्रातील विजाभज व ऊसतोड कामगारांच्या मुलांसाठी असलेल्या आश्रमशाळेत अनुशेषानुसार शिक्षकांची नेमणुक करण्यात येते. या अनुशेषानुसार त्या त्या संवर्गातील प्रशिक्षित (एस.एस.सी +डी.एड.) उमेदवारांची नियुक्ती करणे आवश्यक आहे. तथापि विहित अनुशेषांतर्गत अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती संवर्गातील प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध होत नाहीत त्यामुळे ही पदे रिक्त राहून विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान+ होते. यासाठी अनुशेषांतर्गत प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास त्या संवर्गातील अप्रशिक्षित उमेदवार संस्थेने नियुक्त केले आहेत. शालेय शिक्षण विभागाच्या दि.२७.२.२००३ च्या शासन निर्णयानुसार राज्यातील प्राथमिक शिक्षकांची रिक्त पदे भरण्यासाठी सुरु केलेल्या शिक्षण सेवक योजनेतील शिक्षण सेवकांच्या अनुशेषाप्रमाणे पदे उपलब्ध न झाल्यास

मानधनावर पदे निर्माण करण्यास त्या विभागाने मान्यता दिली आहे. या शासन निर्णयानुसार विजाभजच्या आश्रमशाळेतील अनुशेषांतर्गत प्राथमिक शिक्षकांच्या पदांवर प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास संस्थेने अप्रशिक्षित उमेदवार नेमले आहेत. या पदांना मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार शासनाने आता खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:- राज्यातील विजाभजच्या व ऊसतोड कामगारांच्या मुलांसाठी असलेल्या आश्रमशाळेत अनुसूचित जमातीच्या, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागासवर्ग संवर्गातील प्रशिक्षित उमेदवार (एस.एस.सी +डी.एड.) उपलब्ध न झाल्यास त्या पदावर त्या संवर्गातील अप्रशिक्षित उमेदवार नेमला असल्यास त्या पदांना वेतनश्रेणीवर खालील अटी च शर्तीच्या अधिन राहून मान्यता देण्यात येत आहे :-

१) अनुसूचित जमाती आणि विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागासप्रवर्ग संवर्गातील प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध नाहीत याची नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांनी खात्री करून घ्यावी. मान्यताप्राप्त अनुदानित खाजगी प्राथमिक शाळांच्या बाबतीत संबंधीत जिल्ह्यांचे विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांनी या संदर्भात खात्री करून घ्यावी व त्या संदर्भात संबंधित विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांचेकडून लेखी स्वरूपात लिहून घेतल्यानंतरच अप्रशिक्षित उमेदवारांच्या नियुक्तीसाठी मान्यता द्यावी.

२) वरीलप्रमाणे अप्रशिक्षित उमेदवारांना नियुक्ती दिल्यानंतर त्यांनी पाच वर्षांच्या कालावधीत स्वखर्चाने पत्रद्वारा प्रशिक्षण कार्यक्रमांमार्फत विहित अर्हता प्राप्त करून घ्यावी. संबंधित विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांनी प्राधान्याने अशा उमेदवारांची वरील कार्यक्रमाकरिता शिफारस करावी.

३) पत्रद्वारा प्रशिक्षण कार्यक्रमाकरिता शासन वेळोवेळी विहित करेल, असे शुल्क संबंधित अप्रशिक्षित शिक्षकांनी भरणे बंधनकारक राहील.

४) जे प्राथमिक शिक्षक विहित मुदतीत पत्रद्वारा प्रशिक्षण अभ्यासक्रम उत्तीर्ण होणार नाहीत अशा अप्रशिक्षित प्राथमिक शिक्षकांना जास्तीत जास्त एक वर्षाची प्राथमिक शिक्षक म्हणून मुदतवाढ दिली जाईल. या वाढीव मुदतीतही जे प्राथमिक शिक्षक उत्तीर्ण होऊ शकणार नाहीत, अशांच्या सेवा समाप्त कराव्यात.

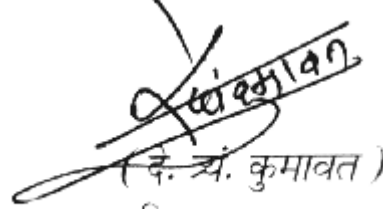
५) ज्या प्राथमिक शिक्षकांची निवड पत्रद्वारा प्रशिक्षण कार्यक्रमासाठी होऊन देखील काही अपरिहार्य कारणामुळे ते पहिल्या संधीचा लाभ घेवू शकले नसल्यास, त्यांना फक्त एक वर्षाची प्राथमिक शिक्षक म्हणून मुदतवाढ दिली जाईल.

A:

सदर शासन निर्णय दि.२७.२.२००३ पासून नियुक्त केलेल्या प्राथमिक शिक्षकांना लागू करण्यात येत आहे.सदर शासन निर्णय शालेय शिक्षण विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००६०६१७१५२१५१००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(दि. यं. कुमावत)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

संचालक,विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासवर्ग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य,पुणे

शिक्षण संचालक (प्राथमिक/माध्यमिक व उच्च माध्यमिक),महाराष्ट्र राज्य,पुणे

सर्व विभागीय समाज कल्याण अधिकारी

सर्व विशेष समाज कल्याण अधिकारी

संचालक, महापालिका प्रशासक, मुंबई

राज्य प्रकल्प, संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई,

सर्व जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी

शालेय शिक्षण विभाग,

नगर विकास विभाग

आदिवासी विकास विभाग

रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग

निवड नस्ती, मावक-६ सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग